

Входно ниво по БЕЛ за 5. клас

Изслушай внимателно текста и го запиши под диктовка.

Прочети внимателно текста.

В африканската савана се срещат пет вида маймуни от вида песоглавец. Стадата на песоглавците, наричани още павиани и бабуини, наброяват от тридесет до седемдесет животни, които понякога намаляват до десет или се увеличават до сто и петдесет.

Дължината на тялото на песоглавците е 85 см, към което се добавят и 45 см опашка. Височината при плешките им е 70 см. Теглото им е от 17 до 33 кг. Продължителността на живота на този вид маймуни е 10 години. Лапите им завършват с пет пръста, като палецът се противопоставя на останалите. Няма съществена разлика между пръстите на ръцете и краката.

Освен горилите и шимпанзетата песоглавците са маймуните, които най-много привличат вниманието ни с начина си на живот. Те живеят предимно на земята. Наричат ги песоглавци, което ще рече „с глава на куче“, тъй като притежават мощни челюсти и удължена муцуна. По това те наподобяват някои породи кучета. Нямаат неприятели, но все пак избягват лъвовете. Вечер се катерят по дърветата, за да прекарат нощта в безопасност. Когато лъвовете ги атакуват, те се спасяват с катерене по клоните.

Хранителният режим на песоглавците включва най-вече растения въпреки големите размери на кучешките им зъби (те им служат по-скоро като защитно оръжие). Хранят се също със скакалци, мравки и при случай – с дребни газели и беззащитни пилета. Всекидневно тези маймуни изминават по 10 км в зоната, която обитават постоянно, за да намерят храна.

Ново изследване на екип от френски университет показва, че песоглавците могат да се научат да различават написани истински думи от безсмислици. Невероятното постижение на маймуните все пак не е четенето. Учените изследват шест павиана, на които е осигурен достъп до компютри със сензорни екрани. Постепенно те се научават да разпознават четирибуквени английски думи от безсмислени поредици от по четири букви. Животните получават храна, ако докоснат кръстче на компютъра след истинска дума и кръгче – след неистинска. За месец и половина всеки от павианите разпознава между 81 и 308 думи измежду повече от 7000 четирибуквени поредици с около 75% точност. Резултатите подготвят почвата за бъдещи изследвания, които да покажат дали областите в мозъка, участвали в разпознаването на думи от павианите, съответстват на зоната, която се използва от хората по време на четене.

От интернет

Като използваш текста, отговори на въпросите.

1. Текстът описва какъв е песоглавецът. Посочи две неща, по които песоглавецът прилича на човека.

Първо: _____

Второ: _____

2. С какво НЕ се храни песоглавецът?

А) с кучета

Б) с растения

В) с насекоми

3. Как НЕ може да бъдат наречени песоглавците?

А) бабуини

Б) шимпанзета

В) павиани

4. В текста е описан един научен опит. Запиши три неща, които ще са ни необходими, за да подготвим същото изследване.

5. По колко километра на ден изминават песоглавците, за да търсят храна?

А) пет

Б) десет

В) петнадесет

6. Посочи какъв е най-малкият и най-големият брой маймуни в едно стадо песоглавци.

Най-малък брой: _____ Най-голям брой: _____

7. Какви са помежду си думите от текста *зона* и *област*?

А) близки по значение

Б) противоположни по значение

В) сродни думи

8. Превърни съобщителното изречение *Учените изследват шест павиана* във въпросително и го запиши.

Прочети само оцветената част от текста и реши следните задачи.

9. Открий и запиши два глагола с представка.

10. Открий и запиши просто изречение.

11. Открий и запиши едно наречие.

ДИКТОВКА

Всяка маймунка обича да яде от сочните листа на дърветата. За да стигне до тях обаче, трябва да преодолее места, които са много опасни. В храстите или гъстите треви се е скрил и дебне ягуарът. Златистите му очи наблюдават всяко движение на животинчето и при най-малко невнимание то ще стане негова плячка. Затова, преди да скочи от дървото, то дълго се оглежда. Всяко помръдване, всяко трепване на тревата за него означава, че е опасно да слезе на земята.

По Любомир Георгиев, „Приказка за ленивец и маймунка“

Ключ и критерии за оценка на теста от входното ниво – Вариант 2

№	Критерии за оценка на свободния отговор – задача 1	Брой точки
1.	За два посочени факта	2
2.	За един посочен факт	1
3.	За липса на отговор или за неправилен отговор	0
	Максимален брой	2

Пример за приемлив отговор:

Песоглавецът: има развит мозък, който му позволява да различава думи; има палец, който се противопоставя на останалите пръсти. (Възможни са и други верни отговори.)

№ на задачата	Верен отговор	Брой точки
2	А	1
3	Б	1

№	Критерии за оценка на свободния отговор – задача 4	Брой точки
1.	За три посочени факта	3
2.	За два посочени факта	2
3.	За един посочен факт	1
4.	За липса на отговор или за неправилен отговор	0
	Максимален брой	3

Пример за приемлив отговор: *шест песоглавеца/павиана/бабуина; компютри със сензорни екрани или компютри; сензорни екрани; храна за маймуни за 45 дни. (Възможни са и други верни отговори.)*

№ на задачата	Верен отговор	Брой точки
5	Б	1

№	Критерии за оценка на свободния отговор – задача 6	Брой точки
1.	За правилно посочени най-малък и най-голям брой	2
2.	За правилно посочен най-малък брой	1
3.	За правилно посочен най-голям брой	1
4.	За липса на отговор или за неправилен отговор	0
	Максимален брой	2

Правилен отговор: *най-малък брой – 10; най-голям брой – 150.*

№ на задачата	Верен отговор	Брой точки
7	А	1

№	Критерии за оценка на свободния отговор – задача 8	Брой точки
1.	За правилно записано въпросително изречение	1
2.	За записано друго изречение	0
3.	За липса на отговор	0
	Максимален брой	1

Правилен отговор: *Учените изследват ли шест павиана?*

№	Критерии за оценка на свободния отговор – задача 9	Брой точки
1.	За правилно записани два глагола с представка	2
2.	За правилно записан един глагол с представка	1
3.	За липса на отговор или неправилен отговор	0
	Максимален брой	2

Правилен отговор: *привличат, наричат, притежават, наподобяват, избягват, прекарат.*

№	Критерии за оценка на свободния отговор – задача 10	Брой точки
1.	За правилно посочено просто изречение	1
2.	За посочен друг вид изречение	0
3.	За липса на отговор	0
	Максимален брой	1

Правилен отговор: *Те живеят предимно на земята. Или: По това те наподобяват някои породи кучета.*

№	Критерии за оценка на свободния отговор – задача 11	Брой точки
1.	За правилно записано наречие	1
2.	За записана друга част на речта	0
3.	За липса на отговор	0
	Максимален брой	1

Правилен отговор: *най-много, предимно, все, пак*

Бележки:

- Не се отчитат правописните грешки в написания от ученика свободен отговор.
- За приемлив се приема и отговорът, записан с изречение, израз или цитат от текста.
- Максималният брой точки от диктовката е 6 точки.
- Максималният брой точки от входното ниво е 22 точки.

Скала за оценяване

Брой точки	Оценка
18 – 22	Отличен
14 – 17	Много добър
10 – 13	Добър
6 – 9	Среден
Под 6	Слаб